

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

2015/2097(INI)

19.2.2016

UDTALELSE

fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

til Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender

om rapport om gennemførelsen af Rådets direktiv 2010/18/EU af 8. marts 2010 om iværksættelse af den reviderede rammeaftale vedrørende forældreorlov, der er indgået af BUSINESSSEUROPE, UEAPME, CEEP og EFS, og om ophævelse af direktiv 96/34/EF (2015/2097(INI))

Ordfører for udtalelse: Iratxe García Pérez

PA_NonLeg

FORSLAG

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling opfordrer Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

- der henviser til sin holdning, der blev vedtaget ved førstebehandling den 20. oktober 2010 med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/.../EU om ændring af Rådets direktiv 92/85/EØF om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af sikkerheden og sundheden under arbejdet for arbejdstagere, som er gravide, som lige har født, eller som ammer, og om indførelse af foranstaltninger, der kan forbedre arbejdstagernes muligheder for at forene arbejde og familieliv¹, og opfordrer – bl.a. – til en fædreorlov på to uger,
- A. der henviser til, at målet om en beskæftigelsesfrekvens på 75 % som fastsat i Europa 2020-strategien allerede er nået for mænd og sandsynligvis ikke vil kunne nås for kvinder (i øjeblikket 63,5 %) inden 2020, såfremt der ikke sker store forbedringer i foranstaltningerne til støtte for kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet, især gennem politiske pakkeløsninger til udligning mellem mænd og kvinder af arbejdsbyrden relateret til arbejde i hjemmet og pasning af børn og andre plejekrævende personer;
- B. der henviser til, at politikker, der har til formål at forbedre balancen mellem arbejds- og privatliv, bør bidrage til at opnå ligestilling mellem kønnene og ses på baggrund af de demografiske ændringer, konsekvenserne af befolkningens stigende gennemsnitsalder, generationernes tilnærmelse, fremme af kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og fordeling af pasningsansvaret mellem kvinder og mænd; der henviser til, at målet er at mindske de vedvarende kønsbestemte løn- og pensionsforskelle og dermed ulighed i adgang til finansielle midler for kvinder i hele livscyklussen og på den måde nedbringe den nuværende høje risiko for fattigdom blandt ældre kvinder;
- C. der henviser til, at de store forskelle i mænds og kvinders udnyttelse af barsels- og forældreorlov illustrerer åbenbar forskelsbehandling på grund af køn for så vidt angår børnepasning og kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet; der henviser til, at foranstaltninger med henblik på at tilskynde mænd til at påtage sig en lige så stor del af ansvaret for familien som kvinder i mange medlemsstater ikke har ført til tilstrækkelig gode resultater;
- D. der henviser til, at de tilgængelige oplysninger bekræfter, at ubetalt eller lavtlønnet familierelateret orlov medfører en lav udnyttelsesgrad, og at fædre kun udgør en lille minoritet af de forældre, der tager forældreorlov, hvis den tildeles familien som helhed og kan overføres; der henviser til, at orlov, der ikke kan overføres, i bredt omfang anvendes af begge forældre, hvis de modtager samme eller næsten samme indtægt, som de ville få i løn;
- E. der henviser til, at ifølge data fra Eurostat for 2010 (EU28) var 3 423 700 ud af ca. 3 500 000 forældre, som tog forældreorlov det år, kvinder, mens kun 94 800 – sølle 2,7 % – var mænd;

¹ EUT C 70 E af 8.3.2012, s. 163.

- F. der henviser til, at passende individuel forældreorlov med kompensation er afgørende for par af samme køn, der udfylder forælderrollen, for at kunne opnå balance mellem arbejds- og familieliv;
- G. der henviser til, at det er afgørende at sikre, at kvinder har ret til job med rettigheder og ret til moderskab uden at blive straffet for det, eftersom kvinder fortsat rammes hårdest og er udsat for størst forskelsbehandling; der henviser til, at eksempler på denne forskelsbehandling omfatter pres fra arbejdsgivere på kvinder, der er til jobsamtaler, hvor de bliver spurgt, om de har børn, og hvor gamle de er, med henblik på at påvirke kvinders beslutning og foretrække arbejdstagere uden børn, som er "mere til rådighed", ud over voksende økonomisk og arbejdsrelateret pres på kvindelige ansatte for ikke at tage barselsorlov;
- H. der henviser til, at kvinder, der udøver deres ret til at balancere arbejds- og familieliv ved at tage forældreorlov står over for stigmatisering, når de vender tilbage til arbejdsmarkedet, hvilket resulterer i mindre gunstige arbejdsforhold og usikre kontrakter;
1. opfordrer til, at arbejdsmarkedets parter på grundlag af udkastet til gennemførelsesrapport erkender, at EU's direktiv om forældreorlov har slået fejl for så vidt angår opnåelse af målene for forening af arbejds- og familieliv, kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet, demografiske udfordringer og mænds andel af de familiemæssige opgaver, herunder børnepasning og pasning af andre plejekrævende personer, hvilket er i strid med EU's principper og værdier vedrørende ligestilling mellem kønnene; mener derfor, at der bør iværksættes mere effektive foranstaltninger for at tilskynde til en mere ligelig fordeling af ansvaret for familien mellem mænd og kvinder;
 2. er af den opfattelse, at arbejdsmarkedets parter bør gøre brug af revisionsklausulen; opfordrer til en revision af direktivet, herunder vedtagelse af foranstaltninger, der indfører passende og incitamentsbaseret finansiel kompensation for tabt indtægt for forældre, der tager forældreorlov, for at sikre familiens sociale og økonomiske velfærd og fremme brugen af forældreorlov blandt fædre; understreger betydningen af at vedtage en holistisk tilgang, herunder barsels-, fædre- og forældreorlov, i en eventuel revision af direktivet;
 3. understreger, at politiske instrumenter til sikring af balance mellem arbejds- og privatliv såsom forældreorlov bør udformes som individuelle, uoverdragelige rettigheder med et rimeligt indkomstniveau for både at overholde det grundlæggende princip for sociale rettigheder — dvs. at de tildeles på et individuelt grundlag, ligesom det er tilfældet med alle andre arbejdsrelaterede ydelser, f.eks. retten til ferie, sygefravær eller orlov af andre grunde, og med arbejdsløshedsunderstøttelse — med henblik på at forbedre deres effektivitet og udnyttelsesgrader, navnlig blandt mænd, hvilket i sidste ende fører til en mere ligeværdig position blandt mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og mindsker de mulige diskriminerende virkninger, som længerevarende perioder af inaktivitet på arbejdsmarkedet har for kvinder, som tager barselsorlov og forældreorlov; understreger behovet for en afbalanceret fordeling mellem begge forældre af de dele af forældreorloven, der ikke kan overføres; opfordrer i den forbindelse til, at rettigheden på minimum 4 måneder forlænges til 6 måneder;
 4. påpeger, at øget samhørighed og tilgængelighed af orlovsordninger i medlemsstaterne (herunder barselsorlov, fædreorlov og forældreorlov) øger udnyttelsesgraden og den generelle effektivitet af politiske pakker til støtte for familier; mener, at medlemsstaterne

og arbejdsmarkedets parter, for at sikre, at arbejdstagerne kan udøve deres ret til forældreorlov, er nødt til at træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte arbejdstagerne mod mindre gunstig behandling eller afskedigelse som følge af forældreorlov; opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at forbedre adgangen til domstolsprøvelse i tilfælde af diskrimination og ulovlig afskedigelse på dette følsomme område;

5. beklager, at Rådet ikke har kunnet nå frem til en aftale, der kan bryde dødvandet i forbindelse med den foreslåede ændring af direktivet om barselsorlov, og at Kommissionen, fem år efter at det blev godkendt af Parlamentet, har besluttet at trække forslaget tilbage; noterer sig, at Kommissionen har forelagt sin køreplan med henblik på at skabe "Et nyt afsæt for at klare udfordringerne i forbindelse med balancen mellem arbejds- og familieliv for erhvervsaktive familier", som ifølge Kommissionens hensigt er at erstatte ovennævnte forslag om revision af direktivet om barselsorlov og vil bestå af en pakke af lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger i forbindelse med forening af arbejds- og familieliv; fastholder, at Kommissionen skal fremsætte lovforslag på dette område;
6. understreger, at den offentlige sektor som arbejdsgiver spiller en vigtig pionerrolle, eftersom flere mænd i den offentlige sektor tager forældreorlov, og at beskyttelsesniveauet i den offentlige sektor i EU principielt er højere end i den private sektor;
7. understreger, at alle bør garanteres ret til forældreorlov uden forskelsbehandling, uanset hvilken type kontrakt, de arbejdende fædre og mødre er ansat under.

**RESULTAT AF ENDELIG AFSTEMNING
I RÅDGIVENDE UDVALG**

Dato for vedtagelse	18.2.2016
Resultat af den endelige afstemning	+: 17 -: 13 0: 1
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Daniela Aiuto, Maria Arena, Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Mlinar, Angelika Niebler, Maria Noichl, Marijana Petir, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Jana Žitňanská
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Biljana Borzan, Rosa Estaràs Ferragut, Arne Gericke, Kostadinka Kuneva, Constance Le Grip, Dubravka Šuica, Marc Tarabella, Monika Vana
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 200, stk. 2)	Mike Hookem